

PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2016/946,

annettu 9 päivänä kesäkuuta 2016,

Ruotsin hyväksi toteutettavien kansainvälistä suojelua koskevien väliaikaisten toimenpiteiden käyttöön ottamisesta Italian ja Kreikan hyväksi toteutettavien kansainvälistä suojelua koskevien väliaikaisten toimenpiteiden käyttöön ottamisesta annetun päätöksen (EU) 2015/1523 9 artiklan ja päätöksen (EU) 2015/1601 9 artiklan mukaisesti

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 78 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 78 artiklan 3 kohdassa todetaan, että jos kolmansien maiden kansalaisten äkillinen joukoittainen maahantulo aiheuttaa yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa hätätilanteen, neuvosto voi komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan hyväksyä väliaikaisia toimenpiteitä kyseisen yhden tai useamman jäsenvaltion hyväksi.
- (2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 80 artiklan mukaan unionin rajavalvonta-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikassa ja sen toteuttamisessa noudatetaan jäsenvaltioiden yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteita ja unionin tällä alalla antamiin säädöksiin sisällytetään asianmukaisia toimenpiteitä tämän periaatteen soveltamiseksi.
- (3) Neuvosto on hyväksynyt Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 78 artiklan 3 kohdan perusteella kaksi päätöstä Italian ja Kreikan hyväksi toteutettavien kansainvälistä suojelua koskevien väliaikaisten toimenpiteiden käyttöön ottamisesta. Neuvoston päätöksen (EU) 2015/1523 ⁽²⁾ mukaisesti Italiasta ja Kreikasta siirretään muihin jäsenvaltioihin 40 000 kansainvälistä suojelua hakevaa henkilöä. Neuvoston päätöksen (EU) 2015/1601 ⁽³⁾ mukaisesti Italiasta ja Kreikasta siirretään muihin jäsenvaltioihin 120 000 kansainvälistä suojelua hakevaa henkilöä.
- (4) Päätöksen (EU) 2015/1523 9 artiklassa ja päätöksen (EU) 2015/1601 9 artiklassa säädetään, että jos jäsenvaltio joutuu hätätilaan, jonka aiheuttaa kolmansien maiden kansalaisten äkillinen joukoittainen maahantulo, neuvosto voi komission ehdotuksen perusteella ja Euroopan parlamenttia kuultuaan hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 78 artiklan 3 kohdan nojalla väliaikaisia toimenpiteitä kyseisen jäsenvaltion hyväksi. Tällaisiin toimenpiteisiin voi tarvittaessa kuulua kyseisen jäsenvaltion näissä päätöksissä säädettyihin siirtoihin osallistumisen keskeyttäminen ja mahdollisia korvaavia toimenpiteitä Italialle ja Kreikalle.
- (5) Ruotsissa on hätätilanne, jonka on aiheuttanut kolmansien maiden kansalaisten äkillinen joukoittainen maahantulo sen alueelle muuttovirtojen voimakkaan muutoksen seurauksena. Ruotsi pyysi 8 päivänä joulukuuta 2015 muodollisesti, että sen päätöksiin (EU) 2015/1523 ja (EU) 2015/1601 perustuvat velvoitteet keskeytetään.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 26. toukokuuta 2016 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ Neuvoston päätös (EU) 2015/1523, annettu 14 päivänä syyskuuta 2015, Italian ja Kreikan hyväksi toteutettavien kansainvälistä suojelua koskevien väliaikaisten toimenpiteiden käyttöön ottamisesta (EUVL L 239, 15.9.2015, s. 146).

⁽³⁾ Neuvoston päätös (EU) 2015/1601, annettu 22 päivänä syyskuuta 2015, Italian ja Kreikan hyväksi toteutettavien kansainvälistä suojelua koskevien väliaikaisten toimenpiteiden käyttöön ottamisesta (EUVL L 248, 24.9.2015, s. 80).

- (6) Unioniin suuntautuvien laittomien rajanylitysten ja unionissa edelleen liikkumisen tuntuva lisääntyminen on johtanut Ruotsissa siihen, että kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten määrä on kasvanut voimakkaasti; valtaosa näistä hakemuksista on henkilöiltä, jotka ovat tulleet unioniin Italian tai Kreikan kautta.
- (7) Eurostatin luvut vahvistavat sen, että kansainvälistä suojelua hakevien määrä Ruotsissa on kasvanut voimakkaasti. Kansainvälistä suojelua hakevien määrä on kasvanut yli 60 prosenttia: 1 päivän tammikuuta ja 31 päivän lokakuuta 2014 välisenä aikana hakijoita oli 68 245, kun taas 1 päivän tammikuuta ja 31 päivän lokakuuta 2015 välisenä aikana heitä oli 112 040.
- (8) Kansainvälistä suojelua hakevien kuukausittainen määrä nousi äskettäin vielä enemmän: se kaksinkertaistui elokuusta (11 735) syyskuuhun (24 261) ja nousi lokakuussa 2015 39 055:een (lisäystä syyskuusta 61 prosenttia).
- (9) Vuonna 2015 Ruotsissa oli asukaslukuun suhteutettuna ylivoimaisesti suurin määrä kansainvälistä suojelua hakevia henkilöitä unionissa, eli 11 503 hakijaa miljoonaa asukasta kohti.
- (10) Ruotsissa on vaikea tilanne myös siksi, että ilman huoltajaa tulleiden alaikäisten määrä on noussut viime aikoina huomattavasti; joka neljäs hakija väittää olevansa ilman huoltajaa oleva alaikäinen.
- (11) Nykyinen tilanne on rasittanut pahoin Ruotsin turvapaikka- ja maahanmuuttojärjestelmää, ja siitä on aiheutunut vakavia käytännön seurauksia siltä osin kuin kyse on vastaanotto-olosuhteista sekä turvapaikka- ja maahanmuuttojärjestelmän kyvystä käsitellä hakemuksia. Ruotsiin kohdistuvan huomattavan paineen lieventämiseksi olisi keskeytettävä yhdeksi vuodeksi velvoitteet, joita Ruotsilla on siirron kohteena olevana jäsenvaltiona päätösten (EU) 2015/1523 ja (EU) 2015/1601 nojalla.
- (12) Ruotsia koskevien velvoitteiden keskeytystä olisi tilanteen mukaan täydennettävä Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston (EASO) ja tarvittaessa muiden virastojen koordinoimilla operatiivisilla tukitoimenpiteillä.
- (13) Ruotsin olisi esitettävä neuvostolle ja komissiolle etenemissuunnitelma, jossa esitetään toimenpiteet, jotka se aikoo toteuttaa varmistaakseen turvapaikka- ja maahanmuuttojärjestelmänsä tehokkuuden ja jatkaakseen päätösten (EU) 2015/1523 ja (EU) 2015/1601 mukaisten velvoitteidensa hoitamista sitten kun sen velvoitteiden keskeytys lakkaa olemasta voimassa.
- (14) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän päätöksen tavoitteita, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (15) Tässä päätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita.
- (16) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdystä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti nämä jäsenvaltiot eivät osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido näitä jäsenvaltioita eikä sitä sovelleta näihin jäsenvaltioihin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.
- (17) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdystä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (18) Tilanteen kiireellisyys huomioon ottaen tämän päätöksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kohde

Tällä päätöksellä otetaan käyttöön Ruotsin hyväksi toteutettavia kansainvälistä suojelua koskevia väliaikaisia toimenpiteitä sen tukemiseksi siinä, että se selviytyy paremmin kolmansien maiden kansalaisten äkillisen joukoittaisen maahantulon aiheuttamasta hätätilanteesta.

2 artikla

Päätöksiin (EU) 2015/1523 ja (EU) 2015/1601 perustuvien velvoitteiden keskeyttäminen

Ruotsille siirron kohteena olevana jäsenvaltiona päätöksen (EU) 2015/1523 ja päätöksen (EU) 2015/1601 nojalla kuuluvat velvoitteet keskeytetään 16 päivään kesäkuuta 2017 saakka.

3 artikla

Operatiivinen tuki Ruotsille

Ruotsille annetaan tarvittaessa operatiivista tukea EASOn ja muiden virastojen koordinoimien toimintojen välityksellä, jotta Ruotsi selviäisi paremmin sen turvapaikka- ja maahanmuuttojärjestelmään kohdistuvasta poikkeuksellisesta paineesta.

4 artikla

Täydentävät toimenpiteet, jotka Ruotsin on toteutettava

Ruotsin on esitettävä viimeistään 16 päivänä heinäkuuta 2016 neuvostolle ja komissiolle etenemissuunnitelma, jossa esitetään toimenpiteet, jotka se aikoo toteuttaa varmistaakseen turvapaikka- ja maahanmuuttojärjestelmänsä tehokkuuden ja jatkaakseen päätösten (EU) 2015/1523 ja (EU) 2015/1601 mukaisten velvoitteidensa hoitamista sitten kun 2 artiklassa tarkoitettu keskeytys lakkaa olemasta voimassa.

5 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Luxemburgissa 9 päivänä kesäkuuta 2016.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
G. A. VAN DER STEUR